Verslag openbare ochtendvergadering commissie Onderwijs, Werk en Economie

Datum 2 juni 2022
Locatie Stadhuishal, stadhuis
Verslag door mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. R. van der Zweth, de wethouder, dhr. E. Eerenberg, de leden, J. Otto (EenUtrecht), dhr. A. Stam (Volt), mw. T. Meerding (VVD), dhr. D. Bosch (PVV), mw. L. de Vries (PvdD), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), mw. I Raaijmakers (PvdA), mw. B. van der Wilt (D66), dhr. R. Penders (CDA), dhr. R. Wiegant (SP), mw. I. Hornsveld (GroenLinks), dhr. I. Simsek (DENK), mw. N. Oul Fakir (BIJ1), mw. L. Bode (Volt), mw. B. Chirino (ChristenUnie), mw. E. Kendir (Student&Starter), de commissiegriffier, mw. W. Kok. Voorts aanwezig enkele medewerkers.

Afwezigen

De fractie van Stadsbelang Utrecht.

Verslag commissie Onderwijs, Werk en Economie

1. Opening en mededelingen 1
2. Vaststellen agenda 2 juni 2022 2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen 2
4. Verslagen 2
5. Toezeggingen/Moties 3
6. Meerjarenbeleidsplan en financiële opgave Bibliotheek Utrecht....3
7. Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten 9
Lijst van Toezeggingen 9

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen van harte welkom. Hij meldt dat de woordvoerder van de VVD die bij deze vergadering aanwezig zou zijn, afwezig is en wordt vervangen door mevrouw Meerding van de VVD. Voorts geeft hij aan dat op dinsdagavond 28 juni een inwerkprogramma wordt georganiseerd voor deze commissie. Op locatie zal dan kennis worden gemaakt met de portefeuilles Economie en Onderwijs. Werk en Inkomen komt later aan de orde.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) geeft aan dat zij vanavond de oorspronkelijke woordvoerder vervangt.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) geeft aan mevrouw Assen te vervangen.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat hij wethouder Klein vervangt.

2. Vaststellen agenda 2 juni 2022

De voorzitter loopt de agenda van vanavond langs. Hij concludeert dat de bespreking van agendapunt 7, Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorgdiensten wordt verschoven naar de agenda van 1 september en dat een behandeltijd van 90 minuten zal worden gereserveerd. Dit agendapunt wordt aanvullend geagendeerd door de fracties van de PVV, CDA, DENK, ChristenUnie, VVD en EenUtrecht. De voorzitter concludeert dat de agenda van 2 juni hiermee is vastgesteld.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

De voorzitter loopt het lijstje langs.

3.1. Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

De voorzitter concludeert dat er met betrekking tot de agendering Overgang Po-Vo een raadsinformatiebijeenkomst wordt gehouden op 23 augustus en dat de commissiebehandeling op 1 september plaats zal vinden.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt wat het eerstvolgende moment is voor een raadsinformatiebijeenkomst na 23 augustus.

De voorzitter concludeert dat na de commissie van 1 september, de eerstvolgende commissie plaatsvindt op 17 november. Een raadsinformatiebijeenkomst zal dan op 1 november plaatsvinden.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) geeft aan in dat geval de raadsinformatiebijeenkomst te willen behouden op 23 augustus.

De voorzitter vervolgt met de raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) geeft aan dat het doel van de agendering is, om te kijken of overeenstemming kan worden bereikt over plekken waar tijdelijke terrassen als succesvol en een toevoeging werden ervaren. Voor deze plekken zou dan een permanente terrasvergunning kunnen worden verleend. Hiervoor dient bij omwonenden wel aantoonbaar draagvlak te zijn.

De voorzitter concludeert dat op 1 september in de commissie zal worden gesproken over de raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen en dat een behandeltijd van 75 minuten zal worden gereserveerd. Vervolgens is er nog een derde agendering. De PvdA wil graag een raadsinformatiebijeenkomst houden over de staat van de Utrechtse jeugd.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) geeft aan dat er een raadsbrief is verschenen over de staat van de Utrechtse jeugd. Hierin staat een aantal conclusies over de impact van corona op Utrechtse jongeren. De PvdA wil hierover een bijeenkomst organiseren om hier dieper op in te gaan.

De voorzitter concludeert dat de raadsinformatiebijeenkomst gehouden zal worden op 23 augustus en dat deze een uur zal duren.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) geeft aan dat GroenLinks wil mee agenderen.

4. Verslagen

Ter vaststelling:

- Conceptverslag openbare commissie Onderwijs, Werk en Economie d.d. 21 april 2022

De voorzitter concludeert dat dit verslag is vastgesteld.

5. Toezeggingen/Moties

De voorzitter concludeert dat de fracties hier geen opmerkingen over hebben en dat de lijst is vastgesteld.

6. Meerjarenbeleidsplan en financiële opgave Bibliotheek Utrecht

De voorzitter constateert dat het college in een brief de vervolgstappen van de bibliotheek aangeeft om te komen tot een gezonde en sluitende meerjarenbegroting. De bibliotheek streeft ernaar om die op 1 juli vast te stellen. Het is een actueel onderwerp en hier staat ook iets over in het coalitieakkoord. Dit mag bij het debat worden betrokken.

Mevrouw De Vries (PvdD) wijst allereerst op de wat ongelukkige timing van deze bespreking in relatie tot de presentatie van het coalitieakkoord gisteren. Toch had uitstel van de bespreking niet de voorkeur gezien de situatie bij de bibliotheek. De PvdD ziet het enorme belang van de bibliotheek voor Utrecht. De functie van de bibliotheek is onmisbaar en dient te worden behouden en versterkt. De vraag is, of dit haalbaar is. De PvdD wil voorafgaand aan de vaststelling van het nieuwe beleidsplan en de bijbehorende kaders duidelijkheid krijgen over hoe andere fracties en het college denken over de ontstane situatie. Op dit moment liggen twee opties voor: bezuinigen of door ontwikkelen. De PvdD heeft een sterke voorkeur voor de optie door ontwikkelen. In het coalitieakkoord dat gisteren is gepresenteerd staat, dat ervoor 2023 1 miljoen euro wordt uitgetrokken voor de bibliotheek en dat het komende jaar de oorzaken van de financiële situatie geanalyseerd gaan worden en dat oplossingen verkend zullen worden. De fractie vindt dit mooi nieuws maar vraagt zich af of naast de analyse en verkenning er ook een gedegen toekomstbestendig plan gaat komen. En is de wethouder het ermee eens dat een ontwikkelscenario vraagt om een structurele investering? Ten slotte vraagt de PvdD wanneer de 1 miljoen euro beschikbaar gesteld gaat worden.

De heer Bosch (PVV) hoort de PvdD zeggen dat er structureel meer geld bij moet. Om hoeveel geld het gaat voor de PvdD? Wat is het einddoel?

Mevrouw De Vries (PvdD) zegt dat het einddoel is, dat de bibliotheek kan meegroeien met de stad. Daarnaast dient de functie van de bibliotheek versterkt en ontwikkeld te worden. Verder wordt over het geld nog gesproken.

De heer Bosch (PVV) vraagt hoeveel geld de PvdD wil vrijmaken.

Mevrouw De Vries (PvdD) geeft aan dat de PvdD-fractie voor zich ziet, dat de bijdrage aan de bibliotheek gelinkt wordt aan het inwoneraantal van de stad. Zij vervolgt haar bijdrage. In het coalitieakkoord wordt de brede functie van de bibliotheek erkent maar er wordt niets gezegd over het meegroeien van de bibliotheek met de stad. Is de wethouder het eens met de PvdD, dat er een koppeling gemaakt moet worden tussen de subsidie en het inwonersaantal? De PvdD hoopt dat het ontwikkelscenario door kan worden gezet en dat het college zich hier hard voor gaat maken.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt dat de bibliotheek van grote waarde is voor de stad. In de brief van eind 2021 schetst de bibliotheek de contouren van het tekort en mogelijke oplossingen. D66 is geen voorstander van overhaast sluiten van locaties in de wijk. De situatie vraagt om een goed gesprek over de rol en toekomst van de bibliotheek en een duurzame financiële positie. Op dit moment is er onduidelijkheid over de financiële situatie van de bibliotheek en de wijze waarop in een ontwikkelscenario hieraan wordt gewerkt. Het ontwikkelen dient samen te gaan met ‘in control’ zijn. De fractie ziet uit naar de uitwerking van de meerjarenvisie en -begroting en geeft graag een aantal punten mee. Ten eerste is het belangrijk om opnieuw te kijken naar de taakstelling en financiering van de bibliotheek. Op dit moment ligt de taakstelling van de bibliotheek met name op het aantal leden. Het grootste deel van de bezoekers is alleen geen lid. Het is waardevol en belangrijk dat het college samen met de stad en de bibliotheek meer expliciet maakt wat de rol van de bibliotheek is onder andere op thema’s als taal, leesvaardigheden,

digitale stad, natuur en eenzaamheid. Daarnaast dient er gewerkt te worden met meer focus op multifunctioneel en vrij gebruik van de bibliotheeklocatie in de wijk. Ruimte is schaars en samenwerking biedt kansen. De bibliotheek dient 'in control' te komen en bij te dragen aan meer gelijke kansen in de stad.

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt of D66 ook zo verbaasd is over het feit dat het tekort er is. Wat vindt D66 hiervan?

Mevrouw Van der Wilt (D66) begrijpt deze vraag goed. De D66-fractie was ook verrast en had een en ander liever eerder geweten. Zij wijst erop dat er ook veel kosten gaan naar onderhoud en energie.

Mevrouw De Vries (PvdD) vraagt hoe D66 denkt over de koppeling van de subsidie aan het inwoneraantal van de stad.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt het belangrijk te vinden dat de groei van de stad wordt meegenomen. Tegelijkertijd is de situatie in financieel opzicht nog niet voldoende inzichtelijk.

De heer Stam (Volt) vraagt of D66 het mooi vindt dat veel bezoekers de bibliotheek gratis bezoeken of dat die partij vindt dat de bibliotheek meer inkomsten moet genereren.

Mevrouw Van der Wilt (D66) antwoordt het mooi te vinden dat er een plek is in de stad waar mensen kunnen zijn. Dit dient gekoesterd te worden.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) zegt dat voor de PvdA-fractie de waarde van de bibliotheek buiten kijf staat. Veranderingen en nieuwe ontwikkelingen vragen dat de bibliotheek meegaat met de tijd. Niet elke Utrechter is naast taalvaardig ook digitaal vaardig. De bibliotheek heeft hierin een rol te vervullen en daarnaast is er in de hele stad behoefte aan plekken voor ontmoeting, laagdrempelig en ook gratis. De bibliotheek is alleen nog lang niet toegankelijk genoeg. Vestigingen worden niet maximaal benut en zijn nog niet de spin in het web die deze voor andere maatschappelijke voorzieningen kunnen zijn. Deelt de wethouder met de PvdA dat hier een enorme kans ligt voor de bibliotheek en dat die tot kostenbesparingen kan leiden op andere terreinen? Dan de kosten. De bibliotheek kampt met een fors structureel begrotingstekort. De PvdA is blij dat in het coalitieakkoord een miljoen euro is gereserveerd om samen met de gemeente een toekomstscenario uit te werken. De PvdA wil geïnformeerd worden over het proces dat doorlopen gaat worden. Hoe wil de wethouder de raad informeren over het proces? Verder wil de fractie nog het volgende meegeven. De bibliotheek dient de volgende functies te vervullen: het vergroten van taal- en leesvaardigheden en plezier met een aantrekkelijk divers en toegankelijk aanbod; het bijdragen aan breed gedragen doelen zoals kansengelijkheid, het vergroten van digitale vaardigheden en het tegengaan van ontlezing; het zijn van de spin in het web voor andere maatschappelijke partners en voorzieningen; het hebben van vestigingen door de hele stad die multifunctioneel worden benut; meegroeien met de stad.

Mevrouw De Vries (PvdD) vraagt hoe de PvdA denkt over het linken van de subsidie aan het inwonersaantal.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) antwoordt dat dit verkend kan worden bij het toekomstscenario. Daarnaast is het zo, dat bij de groei van de stad maatschappelijke voorzieningen dienen mee te groeien.

De heer Penders (CDA) zegt dat de bibliotheek een basisvoorziening/gemeenschapsvoorziening is en dat die rol moet blijven maar wel met goed financieel beleid. Het baart het CDA zorgen dat het niet goed gaat en de partij vraagt zich af hoe het zover heeft kunnen komen. Als reden worden bedrijfsrisico's genoemd. Welke zijn dit en hoe kan het dat het tekort niet eerder bekend was? Welke weg ook wordt ingeslagen, het CDA ziet graag dat de raad halfjaarlijks een voortgangsbrief ontvangt. Verder heeft de fractie in de adviescommissie Controle en Financiën informatie opgevraagd over de geldstromen van de gemeente richting de bibliotheek. De stukken zijn gisterenavond gekomen en het is goed om deze breder te delen. In het coalitieakkoord staat 1 miljoen euro gereserveerd. Dit is mooi nieuws maar het is niet genoeg om het tekort op te vangen.

De fractie begrijpt de voorkeur van de bibliotheek voor een ontwikkelscenario maar hier zitten nog wel wat haken en ogen aan.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of het CDA ook kansen ziet om met het ontwikkelscenario te komen tot financiële duurzaamheid.

De heer Penders (CDA) antwoordt dat het CDA zeker kansen ziet maar dat de partij ook graag een verdere uitwerking van het plan ziet. Daarbij dient de bibliotheek in de wijk de basis te zijn. Vanuit deze blik zal naar het ontwikkelscenario gekeken worden. Wanneer komt de uitwerking van het ontwikkelscenario naar de raad? Tot slot wil de fractie dat bekeken wordt hoe meer betalende leden geworven kunnen worden. Kan de wethouder toezeggen hier samen met de bibliotheek mee aan de slag te gaan?

Mevrouw De Vries (PvdD) vraagt of het CDA ermee eens is, dat de functie van de bibliotheek verder reikt dan alleen de betalende leden.

De heer Penders (CDA) antwoordt dat het CDA het hiermee eens is. Daarnaast wonen er ook veel mensen in de stad die een abonnement zouden kunnen betalen. Deze mensen wil het CDA uitdagen om lid te worden van de bibliotheek.

De heer Wiegant (SP) zegt het eens te zijn met vorige sprekers die het grote belang van de bibliotheek hebben benadrukt. Vooral de wijkvoorzieningen gaan de SP aan het hart en de partij wil voorkomen dat hierop wordt bezuinigd. De fractie heeft een voorkeur voor door ontwikkelen. Het idee om de bijdrage voor de bibliotheek te koppelen aan het aantal inwoners klinkt logisch. Hoe kijkt het college hier tegenaan?

De heer Bosch (PVV) zegt dat de PVV vindt dat de bibliotheek is verworden tot een haast activistische organisatie. De bibliotheek zou zich moeten beperken tot het uitlenen van boeken en het beperken van laaggeletterdheid.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt wat de PVV verstaat onder het activisme van de bibliotheek.

De heer Bosch (PVV) antwoordt dat gestuurd wordt op bepaalde inzichten die erin de samenleving bestaan. In 2020 moest bijvoorbeeld alles met zwarte Piet weg. De PVV vindt dat de bibliotheek eens goed moet kijken waar het geld aan uit wordt gegeven. De partij zal niet instemmen met extra gelden.

De heer Simsek (DENK) vraagt aan de PVV wie moet bepalen welke boeken wel en niet in de bibliotheek komen.

De heer Bosch (PVV) antwoordt dat de collectie van de bibliotheek een afspiegeling van de samenleving moet zijn. Hierover dient het debat te worden aangegaan.

Mevrouw Bode (Volt) zegt dat Volt de bibliotheek ziet als een van de pijlers in de samenleving die voor verbinding zorgt. Door de laagdrempeligheid heeft de bibliotheek zich ontwikkeld van een boeken uitleenorganisatie tot een breed platform voor kennisuitwisseling en ontmoeting. Er ligt een opdracht tot verdere uitbreiding terwijl de organisatie geconfronteerd wordt met onverwachte hoge kosten. Volt wil verstandig investeren want de maatschappelijke baten van de bibliotheek zijn vooral niet in geld uit te drukken. Daarnaast dient de raad betrokken te zijn bij de afweging van verschillende scenario's. Hierdoor kan de raad actief kan meebeslissen over de toekomstige ontwikkeling van de bibliotheek Utrecht. De raad dient in een eerder stadium geïnformeerd te worden over mogelijke keuzes zodat in de commissie over een en ander kan worden gesproken. Is de wethouder bereid om samen te werken met de raad?

Mevrouw De Vries (PvdD) vraagt of Volt door wil ontwikkelen of niet.

Mevrouw Bode (Volt) antwoordt dat Volt wil door ontwikkelen en investeren maar vooral betrokken wil worden in het proces.

Mevrouw Meerding (VVD) geeft aan dat er wordt gesproken over een financieel tekort bij de bibliotheek van 1,3 miljoen euro voor 2023 oplopend tot 1,5 miljoen euro in 2026. De VVD-fractie voelt zich overvallen door dit enorme bedrag en vraagt zich af wat er is gebeurd. De bibliotheek noemt als verklaring onder andere noodzakelijke investeringen in ICT en innovatie, incidentele investeringen die nodig zijn voor de organisatieontwikkeling en onderhouds- en energiekosten. Daarnaast worden ambitieuze financiële afspraken uit 2013 aangeduid als reden voor het tekort. De toen benoemde bedrijfsrisico's zijn allemaal tot uiting gekomen. De VVD merkt op dat sommige van deze tegenvallers al langer bekend waren en dat de raad daar eerder over geïnformeerd had moeten worden. Hoe kan het dat de raad pas zo laat op de hoogte is gesteld van het tekort als een van de oorzaken uit 2013 stamt? De VVD ontvangt graag van de wethouder een tijdlijn met daarin inzichtelijk gemaakt wanneer de financiële problemen begonnen te ontstaan en wat het college daarmee heeft gedaan. Verder wil de partij weten welke lessen getrokken kunnen worden voor de toekomst. Het is belangrijk dat wordt gekozen voor een duurzame oplossing. Hoe gaat de wethouder borgen dat nieuwe scenario's zowel de risico's als mitigerende maatregelen bevatten om een scenario zoals nu voorligt te voorkomen? Verder hoort de fractie graag of de bibliotheek het met 1,3 miljoen euro weer zelf aankan mits de subsidie meegroeit met het inwonersaantal. Kan de subsidie ook per wijk beter worden verdeeld? De fractie vindt het belangrijk dat de bibliotheek goed functioneert en dat zij financieel gezond is. De bibliotheek vormt het hart van de stad.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of zij goed begrijpt dat de VVD het een mogelijkheid vindt om de subsidie mee te laten groeien met het aantal inwoners.

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt dat dit een mogelijkheid kan zijn. De VVD had alleen het tekort liever niet gehad.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of de VVD de passage uit het coalitieakkoord ook zo leest als D66, namelijk dat dit behalve een 'vote of confidence' ook een aansporing is om in het ontwikkelscenario te kijken naar toekomstbestendigheid en financiële toekomstbestendigheid.

Mevrouw Meerding (VVD) denkt dat alleen geld in de organisatie gestoken moet worden als men aan de voorkant kritisch durft te zijn. De bibliotheek dient haar zaken op orde te hebben.

De heer Bosch (PVV) vraagt of hij goed begrijpt dat de VVD het coalitieakkoord ondersteunt.

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt dat de VVD het coalitieakkoord niet ondersteunt. De fractie vindt dat eigenlijk eerst een stevig gesprek gevoerd dient te worden met de bibliotheek.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) geeft aan dat het bedrag uit het coalitieakkoord is gereserveerd en dat het gesprek met de bibliotheek nog steeds gevoerd kan worden.

Mevrouw Meerding (VVD) roept de coalitiepartijen op dit gesprek stevig te gaan voeren. Verder is de VVD geen voorstander van het zomaar sluiten van vestigingen. Hoe kijkt de wethouder aan tegen de voorgestelde locaties uit het AEF-rapport die zouden kunnen fuseren en hoe kijkt de wethouder aan tegen de constatering dat de vestiging in Oog in Al ook bedoeld is voor de inwoners van Lombok maar volgens medewerkers van de bibliotheek niet door deze inwoners wordt gevonden? Dan de invulling van een nieuw plan. Is de wethouder het met de VVD eens, dat er gekeken dient te worden hoe ondernemers betrokken kunnen worden bij het openen van een nieuwe vestiging of bij bestaande vestigingen? Tot slot blijkt uit landelijk onderzoek dat driekwart van de volwassen bezoekers geen lid is. Is de wethouder het ermee eens, dat bij het meerjarenplan actief gekeken moet worden naar hoe meer gebruikers lid gemaakt kunnen worden?

De heer Penders (CDA) begrijpt de vraag van de VVD naar een tijdlijn. Is de VVD het met het CDA eens, dat er ook een halfjaarlijkse voortgangsbrief dient te komen?

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt dat de VVD zich daarbij aansluit.

De heer Otto (EenUtrecht) sluit aan bij de andere fracties die de waarde en het belang van de bibliotheek hebben onderstreept. Vervolgens roept hij de leden op allemaal lid te worden en zo het

goede voorbeeld te geven. In het coalitieakkoord is een miljoen euro gereserveerd. Is daarmee de sluiting van vestigingen van de baan? Wat EenUtrecht betreft worden er geen vestigingen gesloten. Verder sluit de fractie zich aan bij de VVD en het CDA. Ook EenUtrecht was namelijk verrast over bepaalde zaken die uit de brief van de bibliotheek naar voren kwamen. Met name over het tekort op innovatie, ICT en organisatieontwikkeling. Hier had bij de verzelfstandiging in 2013 op geanticipeerd kunnen worden. Wat maakt dat er toch aanvullende kosten zijn ontstaan? Voorts vraagt de fractie zich af in hoeverre is gekeken naar aanvullende financiële stromen.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) zegt dat GroenLinks veel waarde hangt aan de bibliotheek. Het is dan ook belangrijk dat wordt gezocht naar een goede positie voor de bibliotheek in de toekomst. Om deze reden is in het coalitieakkoord een bedrag gereserveerd om ervoor te zorgen dat er een goed scenario ontwikkeld kan worden dat past bij de stad. Er liggen kansen om door te ontwikkelen maar er zijn ook zorgen. GroenLinks ziet graag een multifunctioneel gebruik van gebouwen. Sociaal maatschappelijke en culturele organisaties dienen samen te werken als het gaat om gebruik van gebouwen. De gebouwen dienen effectief en efficiënt te worden ingericht waarbij toegankelijkheid voor een brede groep van bewoners essentieel is. Ten tweede ziet GroenLinks graag dat er een integrale visie komt en ten derde ziet GroenLinks kansen om het potentieel van de bibliotheek nog meer te verrijken bijvoorbeeld door samen te werken met onderwijsorganisaties op alle niveaus en het ruimte geven aan sociaal maatschappelijke initiatieven. Ten vierde vraagt GroenLinks of de gemeente samen met de bibliotheek kritisch wil kijken naar de haalbaarheid van de plannen en of zij de commissie hierover wil informeren.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) zegt dat de ChristenUnie de bibliotheek ziet als een essentiële voorziening. Het goed functioneren van de bibliotheek vraagt om een gezonde financiële situatie. Zij sluit aan bij de vraag van vorige sprekers over hoe het tekort heeft kunnen ontstaan. In het nieuwe coalitieakkoord wordt op korte termijn een financiële injectie voorzien terwijl daarnaast een plan wordt geformuleerd dat rechtdoet aan kansengelijkheid. De fractie vindt het belangrijk dat er gezamenlijk een analyse plaatsvindt om binnen korte tijd te komen tot een duurzame oplossing.

Mevrouw De Vries (PvdD) vraagt of de ChristenUnie iets ziet in een koppeling tussen de subsidie en het inwonersaantal.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) zegt deels aan te kunnen sluiten bij de PvdA en de VVD die zeggen dat het goed is om te kijken op wijkniveau en om een analyse te doen.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) sluit aan bij de fracties die de meerwaarde van de bibliotheek hebben benadrukt. De bibliotheek heeft naast het uitlenen van boeken bijvoorbeeld ook de maatschappelijke functie om kansengelijkheid te bevorderen. Verder vindt de fractie het fijn dat erin het coalitieakkoord geld is gereserveerd voor de bibliotheek. Er dient gekeken te worden hoe de vermogenspositie van de bibliotheek kan worden versterkt.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) zegt dat BIJ1 de brede maatschappelijke educatieve functie van de bibliotheek ziet die zij vervult en dat de partij zich zorgen maakt over de financiële situatie en toekomst. Bij het bezuinigingsscenario is het nadeel dat er vestigingen worden gesloten. BIJ1 ziet liever dat het ontwikkelscenario in de praktijk wordt uitgewerkt. Daarbij dient gekeken te worden naar een structurele oplossing.

De heer Simsek (DENK) zegt dat hij grotendeels kan aansluiten bij voorgaande sprekers. DENK ziet de grote maatschappelijke waarde van de bibliotheek en maakt zich er zorgen over dat mogelijk een aantal vestigingen gaat verdwijnen. De fractie sluit aan bij de opmerkingen van de PvdD, de SP en BIJ1. Er dient structureel geïnvesteerd te worden in de bibliotheken.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt welke punten DENK belangrijk vindt voor de invulling van het ontwikkelscenario.

De heer Simsek (DENK) zegt dat het belangrijkst is, dat de bibliotheek breed toegankelijk blijft.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

Wethouder Eerenberg dankt dat de commissie voor de vragen en opmerkingen. Het college vindt dat een goede stad een fatsoenlijke bibliotheek dient te hebben waar meer gebeurt dan lezen. Het is ook een plek voor ontmoeting, verwondering en het ontdekken van talenten. Wat is er nu precies aan de hand? Voor het college is dit ook nog een vraagstuk. Een en ander zal geanalyseerd gaan worden. In januari 2022 is het college geconfronteerd met hetgeen er aan de hand is. In de systematiek wordt telkens een jaar vooruit en achteruit gekeken maar op dit moment ontstaat de behoefte om langer vooruit te kijken. De VVD vroeg om een tijdlijn. De wethouder geeft aan dat een extern bureau kan helpen om zaken goed op een rij te zetten. Voorts geeft hij aan dat Utrecht van de G4 per hoofd van de bevolking de grootste bijdrage voor de bibliotheek heeft. Daarbij is er elk jaar een groeikader maar hiervan gaat niet automatisch geld naar de bibliotheek maar soms wel. Er vindt elke keer een afweging plaats. Vorig jaar is er 100.000 euro structureel extra naar de bibliotheek gegaan als gevolg van de groei van de stad. Het is goed als het externe bureau de vraag beantwoord of de bijdrage voor de bibliotheek automatisch meegenomen moet worden in het groeikader. Hier komt dan vervolgens wel een politieke vraag achter weg want ook in het groeikader zitten meer wensen dan er gehonoreerd kunnen worden. De wethouder zegt toe dat het college het fundament van de afspraken die zijn gemaakt kritisch tegen het licht zal houden en dat hier een extern onderzoeksbureau bij gevraagd wordt. Dit bureau zal worden gevraagd om voor het eind van het jaar een resultaat op te leveren. Voor het eind van het jaar zal de commissie een rapportage ontvangen over de financiële vraagstukken waar tegenaan wordt gekeken.

Mevrouw Meerding (VVD) dankt de wethouder voor zijn toezegging maar vraagt zich ook af waarom een extern bureau ingehuurd moet worden. Ook dit kost geld.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat het college erg druk is en dat dit een praktische manier is om de opdracht aan te kunnen. Daarnaast is het goed als een derde partij op een en ander kan reflecteren.

Mevrouw Van der Wilt (D66) merkt op dat in brief stond dat de bibliotheek zelf zou komen met een meerjarenbegroting. Hoe verhoudt een en ander zich met elkaar?

Wethouder Eerenberg antwoordt dat bij de verzelfstandiging van de bibliotheek een aantal financiële afspraken is gemaakt. Het is de vraag of dit goede afspraken waren. De wethouder wijst erop dat het een collectieve verantwoordelijkheid betreft en er dus samen met de bibliotheek naar een en ander gekeken zal worden.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of het klopt dat het proces dat de bibliotheek doorloopt meer vooruitkijkt en dat het onderzoeksbureau meer terugkijkt.

Wethouder Eerenberg antwoordt bevestigend. Vervolgens gaat hij in op het vooruitkijken. De fracties hebben kaders genoemd voor de bibliotheek zoals dat het een laagdrempelige voorziening moet zijn, dat de bibliotheken in wijken te vinden moeten zijn en dat ingezet moet worden op multi-gebruik. Dit zijn ingrediënten voor het gesprek over de toekomst. Daarnaast worden er twee scenario's voorgesteld in het AEF-rapport, een rapport van de bibliotheek. Er dient kritisch naar gekeken te worden. Ten aanzien van het coalitieakkoord merkt hij op, dat het bedrag dat daarin genoemd is niet een bedrag is dat gewoon verstrekt zal worden. Het is meer een soort achter vang op het moment dat het nodig is. Hierdoor ontstaat tijd om een toekomstgericht gesprek te voeren.

Mevrouw De Vries (PvdD) vraagt of er een concrete oplossing is voor het acute begrotingsprobleem.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat deze vraag eigenlijk gesteld moet worden in het debat over het coalitieakkoord. De hoogte van het bedrag komt wel in de buurt van het bedrag dat een probleem is. De wethouder benadrukt dat niet overhaast iets gedaan moet worden en dat het college en de raad samen dienen op te trekken. Er dient een proces te worden vormgegeven waarbinnen de raad kader stellend bezig kan zijn. De wethouder zegt toe dat de commissie voor de zomer een brief krijgt met daarin het proces en de informatie van de bibliotheek voorzien van duiding.

De heer Penders (CDA) vraagt of bij het terugkijken ook gekeken kan worden naar hoe andere steden of gemeenten een en ander geregeld hebben met de bibliotheek.

Wethouder Eerenberg merkt op dit een goede suggestie te vinden. Deze zal worden meegegeven aan de onderzoekers. Het CDA vroeg of er halfjaarlijks een voortgangsbrief kan komen. Hier zal op terug worden gekomen in de brief die voor de zomer komt. Het CDA vroeg of opgevraagde gegevens gedeeld kunnen worden met de hele commissie. De wethouder denkt dat dit in orde is maar weet niet zeker of het wel aan het college is om hier iets over te zeggen.

De voorzitter concludeert dat het CDA de opgevraagd informatie kan delen met de woordvoerders. Als er gevoeligheden in zitten, dan zullen de ambtenaren dit aangeven.

Wethouder Eerenberg gaat naar aanleiding van een vraag van de PVV in op het kunstwerk. De actuele kostenraming staat op 182.000 euro. De VVD vroeg of subsidies per wijk herverdeeld kunnen worden en welke locaties zouden kunnen fuseren. De wethouder vindt het te vroeg om hier nu op te reflecteren. GroenLinks legde een koppeling met het culturele domein en tot slot dankt de wethouder DENK voor de aanmoediging om te zoeken naar de laagdrempeligheid.

Gemiste vragen

Mevrouw Meerding (VVD) heeft gevraagd of erover nagedacht kan worden of commerciële functies, zoals bijvoorbeeld horeca, aan de bibliotheek toegevoegd kunnen worden.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt hoe de inhoudelijke punten zich verhouden tot de opdracht van de bibliotheek om te komen tot een meerjarenbegroting. Het maakt uit welke inhoud hiervoor wordt meegegeven.

Wethouder Eerenberg merkt op dat er andere mogelijkheden, zoals horeca, zijn om bezoekers van de gebouwen van de bibliotheek te verleiden tot een bijdrage. Dan de vraag van D66 over hoe een en ander zich tot elkaar verhoudt. Dit is ingewikkeld ook omdat besloten is de bibliotheek te verzelfstandigen. Het is een gezamenlijke opgave om tot een meerjarenbegroting te komen. In de brief zal een en ander aangegeven worden over de verantwoordelijkheden van de bibliotheek en die van de gemeente.

De voorzitter herhaalt de toezeggingen.
De commissie ontvangt eind 2022 een rapportage van een extern onderzoeksbureau. In deze rapportage wordt ingegaan op het financiële vraagstuk, de oorzaken ervan, de rol van de gemeente daarin en op ervaringen van andere gemeenten.
De commissie ontvangt voor de zomer van 2022 een brief met daarin onder andere het proces voor de komende tijd met kaders, een tijdlijn en het ritme waarin de raad wordt geïnformeerd. In de brief worden ook de beleidsplannen van de bibliotheek gedeeld met een duiding van het college.

Mevrouw De Vries (PvdD) dankt de wethouder voor zijn beantwoording. Een aantal zaken voelen nog onduidelijk maar zij ziet de brief graag tegemoet.

De voorzitter constateert dat dit agendapunt voor dit moment voldoende is besproken.

7. Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorgdiensten

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt wordt verschoven naar de commissie van 1 september. Voor de behandeling wordt 90 minuten gereserveerd.

De voorzitter schorst de vergadering om 12.00 uur.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Wethouder Eerenberg

zal met betrekking tot agendapunt 6, Meerjarenbeleidsplan en financiële opgave Bibliotheek Utrecht:

- Eind 2022 de raad een rapportage van een extern onderzoeksbureau toesturen, waarin o.m. wordt ingegaan op ‘tegen welk financieel vraagstuk we aankijken’, wat zijn de oorzaken ervan en wat is de rol van de gemeente. Ook wordt gekeken naar ervaringen van andere gemeenten.
- Voor de zomer 2022 de raad een brief toesturen:
    1. met het proces van de komende tijd en hoe de raad kaders kan stellen aan de voorkant van het traject (met tijdlijn) en het ritme waarin de raad voortaan geïnformeerd wordt. Hierin wordt ook meer in detail aangegeven wat het betekent voor de verantwoordelijkheden van de bibliotheek en gemeente en hoe dit terug komt in financiële documenten.
    2. waarin de beleidsplannen van de bibliotheek worden gedeeld met een duiding van het college.